

Горохова Анна Игнатьевна – Воспитатель

МБДОУ Боронукский детский сад «Сибэккичээн»

Верхоянский район

Тема: «Араас мультитик геройдара саҥа дылы көрсөллөр»

Саҥа дыллаабы сценарий

Кыра бөлөх оҕолоругар аналлаах аралдьыйыгы дьарык.

Кыра бөлөх оҕолоругар аналлаах

Саҥа дьыллаабы сценарий

«Араас мультитик геройдара саҥа дьылы көрсөллөр».

Сыала: Оҕо уонна төрөппүт чугас сыһыаннарын үөскэтии. Оҕолорго саҥа дьыллаабы наставьянныаны тиэрдии. Чугас дьонун, доҕотторун кытта доҕордуу сыһыаннаһыны үөскэтии.

Кыттааччылар: кыра бөлөх оҕолоро (3-4 саастаах) уонна төрөппүттэр. Бырааһыннык бириэмэтэ 20-25мин буолар.

Оруолларга: Ытыгааччы, Хаар киһи, Хаарчаана, Тымныы оҕонньор, Мультитик геройдара, Ат (үүммүт сыл бэлиэтэ).

Сааланы киэргэтии: Группа иһигэр араас мультитик геройдарын ыйыбыт (Чебурашка, Маша и медведь, Фиксики, Три кота уо.д.а), араас өннөөх гирлянданан, шариктарынан, мишурааларынан киэргэтэбит.

Аралдьыйы хаамыта:

Ытыгааччы: Үтүө күнүнэн оҕолор, төрөппүттэр уонна ыалдьыттар. Кэлэн иһэр саргылаах Саҥа дьылынан эбэрдэлиибин. Бүгүн биһиэхэ саамай күүтүүлээх бырааһынныкпытыгар араас мультитик геройдара кэлэн биһигини кытта саҥа дьылы көрсүөхтэрэ. Саҥа дьыл бырааһынныга арыллыбытынан биллэрэр.

Саала иһигэр саҥа дьыллаабы музыка тыаһыыр. Уоттаах харыйа иннигэр Моруос көмөлөһөөччүтэ хаар киһи киирэн кэлэр.

Хаар киһи: (Сааланы тула хаамар, кими эрэ көрдүүр. Онтон саалаба олорор ыалдьыттары, оҕолору көрө түһэр).

Хаар киһи: Уой, бу мин ханна кэлиим?

Оҕолор бары: Сибэккичээн уһуйааныгар кэлин.

Ытыгааччы: Оҕолоор, ким биһиэхэ күүлэйдии кэллэ?

Оҕолор: Хаар киһи.

Хаар киһи: Үтүө күнүнэн оҕолор, төрөппүттэр уонна ыалдьыттар. Кэлэн иһэр сана дьылынан эбэрдэлиибин. Наһаа да үчүгэйдик киэргэммит, араас кэрэ көстүүмнэрдээх оҕолор бааллар эбит дии. Онтон бу? (Харыйа диэки көрөн турар) Наһаа да үчүгэйдик симэммит, киэргэйдэн аххан харыйабыт барахсан турар эбит дии (Үөрэн ытыһын таһынар). Уой, онтон тоҕо харыйабыт уота суоҕуй? (тула эргийэ сылдьан көрөр). Чэ эрэ оҕолоор, харыйабытын өссө тупсаран биэрэбит дуо?

Оҕолор: Тупсарыахха.

Бытааччы уонна Хаар киһи: 1.2.3. Харыйабыт уота умаай!

1.2.3. Харыйабыт уота умаай! (харыйабыт уота холбонор).

Оҕолор: Ураа (үөрэн ытыстарын таһыналлар).

Бытааччы: Чэ эрэ, оҕолоор, төрөппүттэр, ыалдьыттар бары турабыт уонна Хаар киһини кытта үнкүлүүбүт.

Көрдөөх муузыка тыаһыыр. Флешмоб.

Араас уотунан киэргэммит саалаҕа мульттик геройдара көстүүмнээх төрөппүттэр уонна оҕолор сиэттиһэн киирэллэр. Муузыканы үнкүүлүүлэр (Харыйа тула хаамаллар).

Хаар киһи оонньуута: (Ким элбэх елка оонньуутун хомуйар эбитий?).

Хаар киһи: Оҕолоор, мин доҕорбун көрдүүбүн. Үүнэр сыл бэлиэтин Аты.

Ким көрбүтэй? Ойуурга көрсүөхтээх этибит да сүтэрсэн кэбистибит.

Арай ханна эрэ ыраах чуораанчык тыаһыра иһиллэр. Ат сүүрэр тыаһа точугуруур.

Саалаҕа киирэн кэлэр.

Хаар киһи:Оо, мин доҕорум бу киирэн кэллэ дии (үөрэн ытыһын таһынар).

Ат: Хайоо, мин доҕорум хаар киһи (үөрэн ыстаналыыр),

Хаар киһи: Эйиигин сүтэрэн кээһэн, ыраах ойуурунан хааман, хааман бу наһаа үчүгэй уһуяан оҕолоругар кэллим.

Ат: Уой, манна наһаа үчүгэй, мульттик геройдара көстүүмнээх оҕолор бааллар эбит дии. Бу ханнык уһуяан оҕолорой?

Оҕолор: Сибэккичээн.

Ат уонна Хаар киһи (үөрэн ытыстарын таһыналлар).

Ат: Үтүө күнүнэн, оҕолор уонна ыалдьыттар. Кэлэн иһэр санга дылынан эбэрдэ буолуохтун.

Оҕолоор, бу кэлэр сыл ханнык кыыл бэлиэтэй? (бэйэтин диэки ыйар).

Оҕолор: Ат сыла.

Ат: Маладьыастаар, наһаа да барытын билэр оҕолор бааллар эбит.

Ат: Чэ эрэ, очооно миигин кытта оонньоохха. Оонньоубут дуо оҕолоор?

Ат оонньоута: Оҕолор төрөппүттэрин кытта (Оҕо харабын шарфигынан баайабыт. Төрөппүт оҕотун сирдиир сурукка дылы, оҕо кырыйар. Ол сурукка фрукта эбэтэр шоколад диэн суруллар).

Аты кытта бары туран үнкүлүүлэр (Флешмоб).

Онтон харыйа тула сизэтиһэн баран хаамаллар. Ол хаама сылдьан харыйа анныттан сурук булан ылаллар (Биир мульттик геройа, төрөппүт).

1 Мульттик геройа: Уой харыйаҕа сурук баар. Кимтэн эбитэ буоллар? (Суругу аабаллар: Сурук ис хоһооно “Санга дылынан, санга дьолунан! Ыраах тымныы дойдуттан, эһиэхэ эбэрдэбин тиэрдэбин. Мин көмөлөһөөччүлэрим Хаар киһи уонна кэлэр сыл бэлиэтэ Ат буолаллар. Ат мооньугар иилиллэ сылдьар аптаах чуораанчык тыаһаттаххытына мин сизэним хаарчаана кэлиэбэ. Сотору тийиэм, кэһиигитин аҕалыам. Тымныы Моруос оҕонньор.”

Бары: Үөрэллэр, ытыстарын таһыналлар. Аттан чуораанчыгы ылан тыаһаталлар.

Бытаан муузыка тыаһыыр, Хаарчаана үнкүүлүү үнкүүлүү киирэр.

Хаарчаана: Үтүө күнүнэн, оҕолор, төрөппүттэр уонна ыалдьыттар.

Мин аптаах чуораан тыаһын истэммин тыалы кытта, хаар буолан эһиэхэ кэллим. Мин эһээм Тымныы Моруос оҕонньор сизэнин кытта сотору кэмминэн кэлиэхтэрэ.

Мин оҕолорго уонна төрөппүттэргэ оонньоуу кэһиилээх кэллим.

Оонньоубут дуо?

Оҕолор: Оонньоохха.

Хаарчаана оонньоута «Үтүлүк былдыаһыыта» (араас элбэх үтүлүктэри хомуйаллар, Хаарчаанаҕа туттараллар).

Хаарчаана: Маладьыастаар, наһаа түргэн, бэһиэлэй оҕолор эбит.

Ырыя: Рожина София «Харыйачаан» (София ыллыырыгар бары үнкүлүүлэр).

Тымныы моруос оџонньор торуоскатын тыаһа иһиллэр.

Көмөлөһөөччүлэрин ынырара иһиллэр.

Хаар киһи уонна Ат истэллэр: Уой ким эрэ хаһыыта иһиллэр (кулгаахтарын чороннотоллор) Оџолоор, бары иһиттигит дуо?

Хаарчаана: Арааһа мин эһээм Тымныы Моруос оџонньор уонна быраатым Саҥа Дьыл кэллилэр быһылаах. Хаар киһи уонна Ат баран көмөлөһүөххүт дуо?

Хаар киһи уонна Ат: Ээ эһээбитигэр үөрүүнү кытта көмөлөһөбүт буоллаҕа. (инник диэн баран тахсан бараллар).

Хаар киһи уонна Ат көмөлөһө сүүрэллэр.

Музыка тыаһыыр, Тымныы Моруос оџонньор сизин кытта киирэн кэлэллэр.

Тымныы Моруос оџонньор: Дорооболорун оџолор, төрөппүттэр, дорооболорун манна кэлбит ыалдьыттар!

Бары: Дорообо Тымныы Моруос оџонньор.

Тымныы Моруос оџонньор: Эһиэхэ тиэтэйэн аҕай кэллибит. Маннык мааны көстүүмнээх, бэрээдэктээх оџолорго кэлэрбититтэн наһаа үөрдүбүт. Саҥа дьылы көрсөр, дьикти кэрэ бырааһынныгы аҕаллыбыт. Баҕарабыт саҥа дьылга барыгытыгар кытаанах доруобуйаны, ыалдьыман! Баһаалыста үөрүн – көтүн, ыллаан – туойун, үнкүүлээн!

Тымныы Моруос оџонньор: Мин оџолорбор оонньоуу кэбиилээх кэллим.

Тымныы Моруос оџонньор оонньоута «Тонгорон кэбиһиэм»

Оџолору кытта илиилэрин таарыйан оонньоур.

Тымныы Моруос оџонньор: Наһаа да маладьыас оџолор, улааппыттар! Аны бары миигин кытта харыйабыт тула хороводтуу кэлин.

Хоровод «Лаглайбыт күөх харыйачаан».

Тымныы Моруос оџонньор: Олус да маладьыас оџолор, ыллаатыбыт, үнкүлээтибит, оонньоотубут, дьэ аны ким подарок ылыан баҕарар, ким миэхэ хоһоон бэлэхтиир этэн уунар?

Хоһоон (оџолор биирдии, биирдии тахсан хоһоон этэллэр, подароктарын ылаллар).

Түмүккэ: Подарок түнгэтии. Хаартыскаҕа түһүү. Показалаһыы.

Тымныы Моруос оҕонньор: Баһыыбаларын! Аны биһиги атын уһуйаан оҕолоругар сылдьан ааһыахтаахпыт. Сизэннэрбин Хаарчааналаах, Саҥа дьылы уонна көмөлөһөөччүлэрбин Хаар киһини кытта Кэлэр сыл бэлиэтин Аты ылан бардым. Эһиги үчүгэйдик сылдьын, ыалдьыман, Ийэбит, Аҕабыт, Иитээччилэргит тылын истэр буолаарын. Көрсүөххэ диэри! (**Тымныы Моруос оҕонньор, Хаарчаана, Саҥа дьыл, Хаар киһи уонна Ат тахсан бараллар**).